

Κατακόμβες

Οι Κατακόμβες ήταν υπόγεια νεκροταφεία και οστεοθήκες των χριστιανών και γενικά, κάθε βαθύς και σκοτεινός υπόγειος χώρος. Η ονομασία αυτή χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά για το υπόγειο κοιμητήριο του Άγιου Σεβαστιανού της Αππιας Οδου, στη Ρώμη. Σ' αυτό απ' ότι πιστεύεται, φύλαξαν και τα λείψανα των αποστόλων Πέτρου και Παύλου.

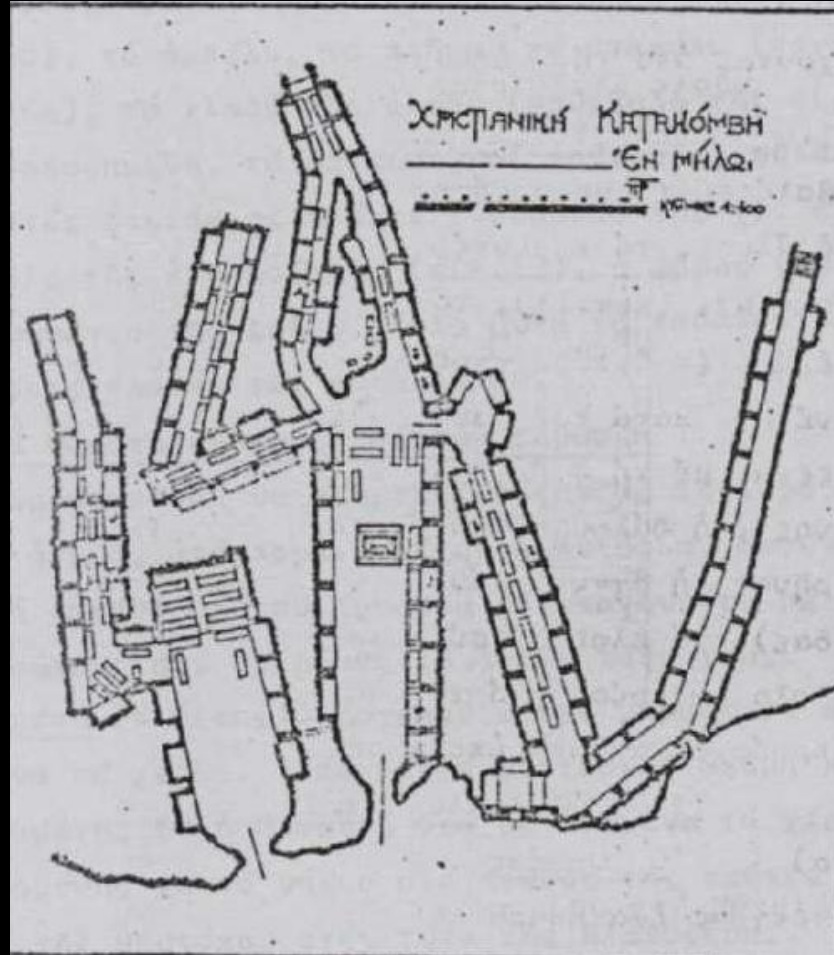
Κατακόμβες έχουν βρεθεί στη Ρώμη (60+) στην Αίγυπτο ,στη Νάπολη, στη Μάλτα, στη Σικελία και στη Μήλο

Οι κρύπτες ήταν διακοσμημένες με τοιχογραφίες που είχαν συμβολικές απεικονίσεις με θρησκευτικό περιεχόμενο. Αργότερα εμφανίζονται και θέματα από την Παλαιά και Καινή Διαθήκη

Μήλος

Οι κατακόμβες της Μήλου είναι ένα ξεχωριστό χριστιανικό μνημείο με μεγάλη ιστορική σημασία. Οι κατακόμβες ήταν το κοινοτικό νεκροταφείο στην Μήλο στα πρώτα χριστιανικά χρόνια. Οι κατακόμβες είναι σκαμμένες σε ηφαιστειακό τάφο και αποτελούν ένα από τα αξιοθέατα του νησιού. Είναι το μεγάλο κοινοτικό νεκροταφείο των πρώτων χριστιανικών χρόνων στη Μήλο. Οι κατακόμβες ανακαλύφθηκαν από αρχαιολόγους και έγιναν γνωστές μετά τη σύλλησή τους, το 1840.

*Κάτοψη της
κατακόμβης
της Μήλου*

Είναι τρεις και μαζί με πέντε διαδρόμους και ένα νεκρικό θάλαμο αποτελούν ένα δαιδαλώδες σύστημα συνολικού σημερινού μήκους 185 μέτρων. Είχαν εισόδους στο εξωτερικό περιβάλλον, αλλά σήμερα λειτουργεί μόνο μία, αυτή της δεύτερης κατακόμβης ή των «Πρεσβυτέρων», απ' όπου μπορεί να εισέλθει ο επισκέπτης.

Στο εσωτερικό των κατακομβών, δεξιά και αριστερά επάνω στους τοίχους, υπάρχουν τα «αρκοσόλια» (σκαμμένες αψίδες) όπου μέσα σ' αυτά, καθώς και στο πάτωμα, ανοίγονταν οι τάφοι. Αρκοσόλια σήμερα σώζονται 126 (Πετροχείλου, 1972) και υπολογίζεται ότι έχουν ταφεί μερικές χιλιάδες νεκρών. Σε κάθε τάφο υπήρχε λυχνάρι, ενώ σήμερα έχουν τοποθετηθεί ηλεκτρικοί λαμπτήρες που φωτίζουν το χώρο διακριτικά και δημιουργούν την ατμόσφαιρα εκείνων των χρόνων.

Στους τάφους των πιο διακεκριμένων προσώπων ζωγράφιζαν χριστιανικά σύμβολα ή χάραζαν επιγραφές. Τέτοια είδαν και μελέτησαν οι Ross (1843) και Σωτηρίου (1927), αλλά με την πάροδο των χρόνων τα περισσότερα καταστράφηκαν. Μια τέτοια επιγραφή μπορεί να δει ο σημερινός επισκέπτης στη δεύτερη κατακόμβη, στο 6ο αρκοσόλιο δεξιά. Είναι η επιγραφή των «Πρεσβυτέρων», απ' όπου και το όνομά της. Ακόμα στην ίδια κατακόμβη, στη μέση περίπου, υπάρχει ένας τάφος σκαμμένος στο βράχο υπό μορφή σαρκοφάγου. Πιστεύεται ότι είχε ταφεί σ' αυτόν ένας από τους πρώτους μάρτυρες της χριστιανοσύνης και ακόμα ότι οι πρώτοι χριστιανοί τον χρησιμοποιούσαν ως Αγία Τράπεζα στις λειτουργίες τους

όπως αποδεικνύεται από το κομμάτι του πετρώματος, που έχει αφεθεί στη θέση του στο μέσο περίπου της στοάς Β΄. Από τις βάσεις που βρέθηκαν στα τέσσερα άκρα κατά την έρευνα του 1928, υποθέτουμε ότι πάνω από την Τράπεζα, υπήρχε αρχικά "κιβώριο". Η δραστηριότητα των πρώτων χριστιανών στις κατακόμβες σταματά λίγο μετά τη θεσμοθέτηση της ανεξιθρησκίας ([διάταγμα Μεδιολάνων](#)) ή μέχρι να καταστραφεί και να εγκαταλειφθεί η αρχαία πόλη του Κλήματος από σεισμούς τον 5ο ή 6ο αιώνα μ.Χ.

Οι κατακόμβες: καταφύγιο για τους διωκόμενους χριστιανούς

Την περίοδο των διωγμών κατέφευγαν οι χριστιανοί για να τελέσουν τη Θεία Ευχαριστία αφού οποιαδήποτε συγκέντρωση αλλού απαγορευόταν

Έτσι, ενώ στην επιφάνεια μαινόταν διωγμός για να εξαφανιστεί η πίστη, κάτω από τη γη, στις κατακόμβες, με κίνδυνο της ζωής τους οι χριστιανοί διατηρούσαν και ενδυνάμωναν αυτή την πίστη

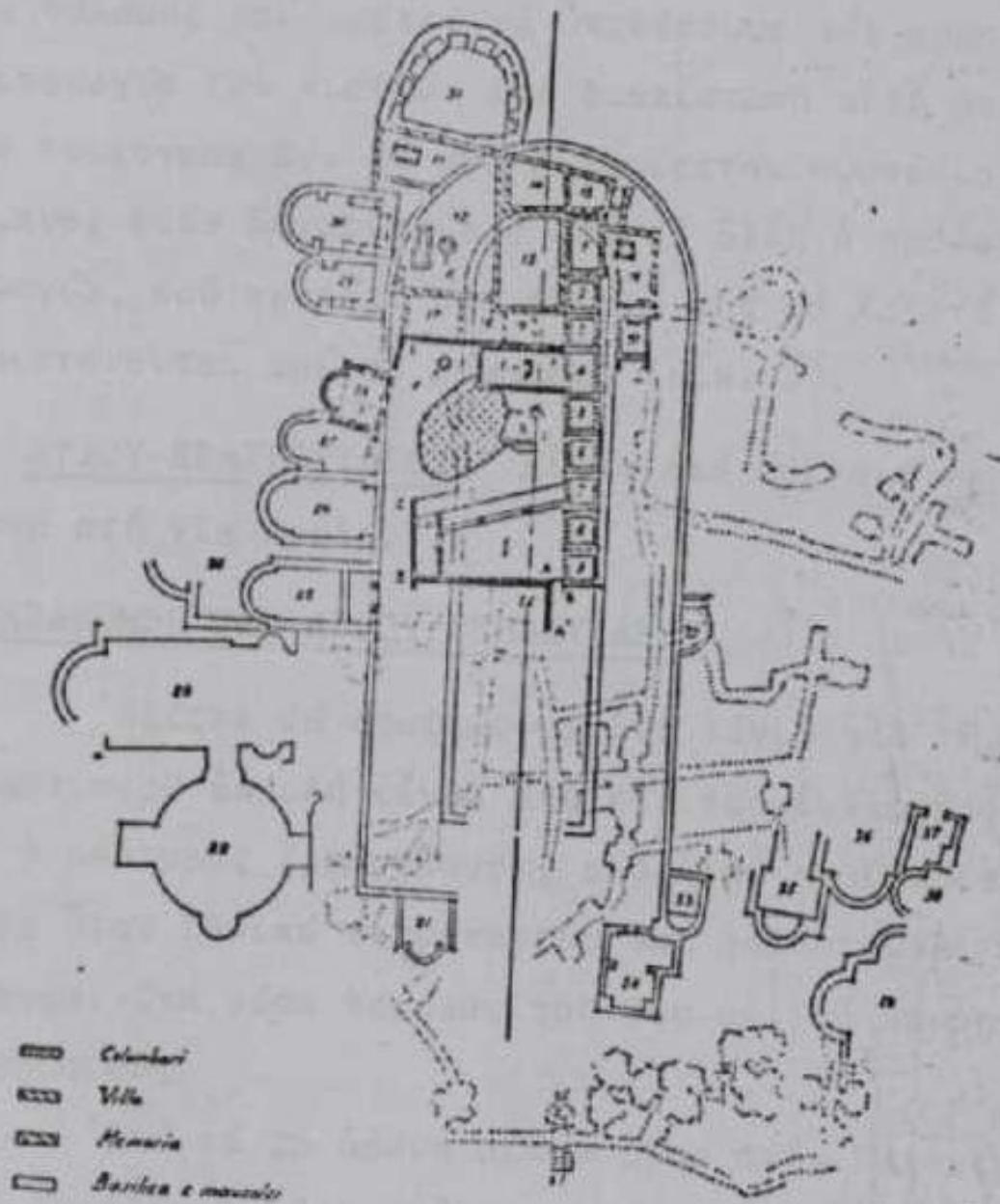

Μέσα στις κατακόμβες τελούσαν τις νεκρώσιμες τελετές που επέβαλε η θρησκεία τους, σε αντίθεση με την ειδωλολατρία. Οι ζωγραφικές απεικονίσεις που υπάρχουν στις κατακόμβες που ανακαλύφθηκαν, παρουσιάζουν την πρώτη ιστορία του Χριστιανισμού. Στην διαμόρφωση των "ιερών αυτών τόπων" όπως ονομάστηκαν στην Ρώμη, σπουδαίο ρόλο έπαιξαν και οι πρώτοι χριστιανοί καλλιτέχνες, που περνούν σε μία νέα φάση εικαστικής δημιουργίας, την απεικόνιση του ανθρώπου και της φύσης γενικότερα, δίνοντας νέο νόημα και χαρακτήρα στα έργα τους. Οι κατακόμβες έχουν τέσσερα επίπεδα και συνολικό μήκος 20 χμ.

Σε ολόκληρη την Ρώμη υπάρχουν περίπου 40, χρονολογούμενες από τον 2ο αιώνα και είχαν τη χρήση νεκροταφείων αλλά και χώρων λατρείας. Οι κατακόμβες του Αγίου Καλλίστου θεωρούνται από τις σημαντικότερες της Ρώμης και βρίσκονται στη νότια πλευρά της πόλης, στη Via Appia Antica, κοντά στο παρεκκλήσι του Χριστού Ουο Βαδिस. Πήραν το όνομά τους από το διάκονο Callistus και εδώ θάφτηκαν στις αρχές του 3ου αι δεκάδες μάρτυρες, 16 πάπες και πολλοί Χριστιανοί. Ανάμεσα τους λέγεται ότι είναι θαμμένος και ο πάπας Ζεφύριος, ο Άγιος Τάρσιος και ο νεαρός μάρτυρας Ευχάριστος.

*Η κατακόμβη
του Αγίου
Σεβαστιανού*

Ο Καλός Ποιμένας

Σύμβολο του Χριστού

Τέλος

- Πήραν μέρος:
- Μελάι Αγγελική
- Ελένη Μούτσκα